Vasárnap. 54. Szám. Junius 5-kén, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap minden Szeredán, Pénteken és Vasárnap. Előfizetnetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr uj pénzben.
A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS :
Az Ó-várban, Vizi-utcza, 231. szám alatt.
KIADO-HIVATAL :
A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrért közzététetnek; folytonos hirdetésektől illő pct elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 ujkr bélyegdij előre befizetendő.
A lap anyagi ügyeit érdeklők : u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok sat. a kiadó-hivatalhoz utasitandók.

(D.) **Szemle.** A szárd biztos Massában proclamálta ezen herczegségnek Piemontba bekebleztetését. Kiváncsian néztük ezen nagy fontosságu tény hatását az európai diplomatiára, de még ekkorig az inkább csak a bécsi sajtóban keltett fel indignatiót.

Massa egy kisded herczegség, melyet még 1780-ban III. Hercules Rináld (az Eszte nemzetségből) kapcsolt volt házasság utján a modenai herczegséghez Carrarával együtt; de melytől 1796-ban összes birtokával egyetemben őt a francziák megfosztták, kártalanitván őt a lunevilli béke 1801-ben Breisgauban Németországon, a mit Rinald, vejének Ferdinánd ausztriai herczegnek adott át, kinek fiát IV. Ferenczet a párisi béke 1814-ben Modena s kapcsolt részeinek birtokába visszahelyezett, Carrara és Massa, Mária Beatrixnak, a herczeg anyjának kezén hagyatván haláláig, mi 1829-ben következett be, ekkor az emlitett herczegségek Modenába békebeleztettek.

Az 1848-ki olasz mozgalom Modenában is kitörvén, V. Ferencz akkori és jelenlegi uralkodó kivonult a herczegségből, s csak Ausztria győzelme után ment vissza folytatni korlátlan uralkodását.

Károly Albert, a mostani szárd király atyja, hasonlóan beakarta volt egész Modenát kebelezni, a herczeg megszökése alatt, de a szerencsétlen király bukásával czélja is elbukott.

Most Victor Emanuel nevében Modena egy része a massai herczegség tettleg be lön kebelezve. Ez a legelső fejszecsapás az 1815-ki szerződés félszázados fájába. A herczegség maga kicsiny, alig van két s fél akkora népessége mint Kolozsvárnak, de az elv, melyszerint az az 1815-ki szerződés daczára békebeleztetett, a nélkül, hogy a modenai kormány hadat viselt volna Szárdinia ellen, ez nevezetes.

Mi ugyan saját államtani felfogásunk szerint egyes nemzetiségekben azon feudalis szétszakadozottságot, mely olasz és német földön létezik, nem tartjuk az államszerkezet eszményének, éppen most, midőn Európában nagy nemzetiségi elemek, mint az orosz s franczia, központositott hatalom alatt egységes erővel birnak; hanem Massa bekeblezésében az ő s i jog és a r e f o r m tusakodó kérdésének tettleges tárgyát látjuk, és ha az európai diplomatia a bekeblezést ellentmondás nélkül elnézi, akkor elhihetjük, hogy az 1815-ki szerződési jog, a későbbi szükségességek által igazolt reformoknak bizonyos határokig fel fog áldoztatni. A mily joggal Massát be lehet kebelezni, hasonlóval egész Modenát, később Pármát, Toscánát. S ha a diplomatia ezt elnézi, a többit is épp ugy elnézheti.

Éppen ezért tartjuk igen fontos jelenségnek a diplomatia hallgatását ezen legelső „pedum positio“ alkalmával. Lord Derby néhány nappal ez esemény után tette a city-küldöttségnek a leghatározottabb semlegességi nyilatkozatot; Poroszország még mind nem látja idejét a Napoleon elleni fellépésnek, tehát mind ebböl kilátszik, hogy az 1815-ki szerződések megsértése nem hadkérdés. Még azonban be kell várnunk, ha vajjon a massai szárd biztos nem önfejüleg tette e lépést?

Most Poroszország magatartása képezi a rejtélyes sphynxet, melynek megfejtésével még ekkorig hasztalan törődik a journalistika; ő a leendő harczi fellépésre nézve semmi határozott nyilatkozatot nem tesz, de a német Bund feltétlen bizalmát kivánja, melyet igénybe vegyen azon perczben, midőn ő a fellépést szükségesnek látja. Willisen porosz tábornok pár hétig egyezkedett Bécsben, némelyek azt mondják, hogy eredménytelenül. Nehéz időkben tünik ki, hogy a német szövetség jelenlegi organisatiója mennyire nem szolgálhat a german nemzetiség tekintélyének védelmére, s mennyire káros lehet, hogy ott az 1848/9 évnek bár némileg forradalmiszerü vivmányait a reactio teljesleg megsemmisitette. Bár azon eszme tartatott volna meg, melynek alapján a szövetség hatalma némileg a most boldogult János főherczeg kormányzóságában öszpontosult vala. A mult század utolsó felében a reform, a jelen század első felében főkint 1815-ön innen a reactio szerepelt; talán e század második felének jutand a két csatázó elem közt a közvetitő szerep, miután tapasztalva van, hogy se a korlátlan előretörés, se a mitsem engedő visszamaradás, a civilisatióban magasra emelkedett emberiséget nem képes boldogitani.

Az a kérdés, hogy Napoleon Lajos, kit némely lap Európa Mephistójának nevez, mennyire nyujthat kezességet a nagyobb hatalmaknak azon irányra nézve, melyre a világ ráérve lenni látszik? s ha ovatos mérsékeltsége főkint a német clem irányában való-e, vagy tettetett?

Poroszország rideg visszatartása nagyon is hülepitőleg hatott az apróbb német államok kezdetleges nemzeti fellángolására, kik, már fejtegettük, minő okból voltak és lehettek érdekelve Ausztria sorsa iránt?

Mi ugy látjuk, hogy Poroszországnak egyrészről az orosz fenyegetés, másrészről az angol magatartás fogja elhatározni harczi politikáját; ott jól belátják, hogy fellépésök még most annyit tesz, mint egész Európát lángba boritni, mig fegyverzett beválás által később ha a most harczoló felek kimerülnek, a világ sorsa felett a semlegesek fognak határozhatni. Ha I. Napoleon irányában is a német államok első csatlakozás s későbbi köpenyforditás helyett egy harczkészen beváró állást vettek volna, atyáink nyomának fele nem gyilkoltatott volna össze a véres és és nehéz csatákon.

Ausztria és Francziaország egyaránt nagy hadi erővel szállottak sikra, a harcz egyaránt fogja a két hatalmat gyengiteni, s a csata végsorsát a semleges hatalmak döntendik el; hogy ez melyikre nézve lesz kedvezőbb? azt csak ugy lehetne előre sejteni, ha tudva volna, hogy a semlegesek melyik hatalom iránt viseltetnek jobb indulattal? De éppen ez a kérdés.

Ujabb hirek Massa bekeblezését a szárd birtos túlbuzgalmának tulajdonitják, mi ura királya tudta nélkül történt, és igy érvénytelen volna.

Árkos, máj. 18. 1859. — Röviden irok, mert tudom, hogy a lapok tere nagyon igénybe van véve, főkép ama messze szóló bő tárgy által.

Május 16-ka azon forditó nap, mely a már azelőtti napokban a brassói piaczon meglendült gabonaárat S. Sz.-Györgyön is lépteté; minek is két oka van: egyik az, mert a nem eresztős búza már szükebbé vált, — másik az, a mi legbővebb termések árát is feljebb szokta fokozni, a háborus katonamozgalom. Nevezetesen tiszta búza 7 ft 80 kr, — 5 f. — Rozs 3 ft 60 kr. — Törökbúza 3 ft 20 kr. — Zab 2 ft 32 kr. — Pityóka 1 ft 25 kr. — Értve köblit uj értékben.

Nagy impostorunk, a „Nemere“, 10 napon át kitartott uralmával május első felét az itteni méhészetre legkárosabbá tevé; mert a méheket azalatt a favirágtól eltiltá, sőt kényszerité őket megfogyatkozott kész eledelüket elkölteni. Ezt méhészeti nyelven igy mondjuk ki: a kedvező rajzásról hegedült szent Dávid.

Nagyon feltünő, hogy a lósoroló bizottmány a s.-sz.-györgyi környékben igen gyéren találja az alkalmas lovakat. Minek két oka van: egyik az, hogy a nép a szükön termő sovány kóst miatt csak apró lovakat tart; másik az, hogy a mértékes lovakat is, melyeket beszerez, feszitett nagy szorgalma által mind romlottakká teszi. Ritka gazda, s inkább csak a nemesség birtokosabb része tud ép nagy lovakat felmutatni.

A mult napokban találtak a s.-sz.-györgyi ev. ref. templom mellett egy szántón, mely valaha beltelek is lehetett, elszórva sok darab ezüst pénzt, többnyire Flavius, és Vespasianus császárok neveivel. Az edény, melybe téve volt, a földmivelés által eltörvén, a mintegy kupányi pénz széthordva találtatott. Sokan szedték azt; egy helybeli birtokos urnál hallottam lenni hetven darabot. *)

*) Kérjük küldene hozzánk egy-egy példányt a „Muzeum“ részére. Szerk.

Ujdonságok.

— Gazdasági egyletünk május 27-én rendkivüli választmányi gyülést tartott gr. Mikó Imre ő nmlga elnöklete alatt, a melyben különösen a Maros-Vásárhelytt tervezett idei állatmutatás rendezésével foglalkozott. E kiállitás hihetőleg ez év szeptember első napjaiban fog lenni, és meg vannak téve a rendelkezések, hogy a kimeritőbb programm minél hamarább jusjon a közönség tudomására. Továbbá elhatározta a választmány, hogy a közelebbi Medard vásár alkalmával Pesten tartandó magyar gazd. egyleti közgyülésen az erdélyi egyletet Tisza László alelnök, gr. Teleki Domokos, Zeyk József és gr. Teleki Sándor tagtársak által fogja hivatalosan képviseltetni.

Ezután felolvasta a titkár M. Gyárfás Domokos ur jelentését a Sz.-Keresztúron f. év május 1-ső napjaiban rendezett állatmutatásról, a melyen következő dijkiosztások történtek:

1) Egy tiszta székely faj kanczával 3 db aranyat nyert Fiadfalvi Kovács Pál 9 éves barna pej kanczájával.

2) Egy nemesitett székely kanczától való egy éves mén v. kancza csikóra kitüzött 3 db aranyat nyerte sz.-keresztúri gazdasági főfelügyelő Vizi László pej mén csikója.

3) Egy tiszta székely kanczától való egy éves mén vagy kancza csikóra kitüzött 2 db aranyat nyerte sz.-keresztúri Horváth József egy éves barna mén csikója.

4) A legjobb pár jármas ökörre kitüzött 4 darab aranyat nyerte ujszékeli Szőcs János kitünő szép és nagy pár ökre.

5) A legjobb tejelő tehénre kitüzött 3 db aranyat nyerte M. Gyárfás Domokos ur tehene.

6) A két éves bikára kitüzött 2 db aranyat, a biráló bizottság egyenlőn elosztotta Kecsedi Szeles János és id. Pálfi Dénes ur közt, a kik egyformán kitünő állatokat állitottak volt ki.

7) A két éves tinóra kitüzött 1 aranyat nyerte sz.-keresztúri Lőrinczi Sándor tinója.

8) A fekete kos- és nőstény bárányra kitüzött egy-egy aranyat nyerték M. Gyárfás Domokos ur bárányai.

9) A fehér kosra kitüzött egy aranyat nyerte M. Ugron János ur kosa.

10) A fehér nőstény bárányra kitüzött 1 aranyat nyerte alsó-boldogfalvi unitar. lelkész Gidó Mózses ur báránya.

11) A két éves mangalicza kanra kitüzött 2 aranyat nyerte bikafalvi tks Máté Lajos ur kanja.

12) A két éves mangalicza koczára kitüzött 2 aranyat nyerte Czinta János kitünő koczája.

Ez alkalommal a nyert dijakból jövőre adakoztak: Szőcs János 2 db aranyat; M. Gyárfás Domokos ur 3 db aranyat; id. M. Pálfi Dénes ur 1 db aranyat; M. Ugron János ur 1 db aranyat; T. Máté Lajos ur 2 db aranyat, összesen 9 db aranyat, a melylyel együtt a jövő évre az egylet rendelkezésére áll 17 db arany 24 ft és 7 kr pp.

A választmány köszönetet szavaz M. Gyárfás Domokos urnak és mind azon hazafiaknak, a kik öt a rendezésben segitették, hazafiui buzgalmukért, különösen pedig b. Henter József ő nsgának, a kinek kitünő részvétét és fáradhatlan buzgalmát még külön levélben is meg fogja köszönni.

Végre jelentvén a titkár, hogy Nagy János választott titkár Berlinből érkezett levelében megköszönvén a benne helyezett bizalmat, a ráruházott hivatalt kész elfogadni, az egylet némi belügyeit igazitván még, a gyülés eloszlott.

— A városi lakosságot felhivta a kolozsvári tanács körlevél utján, a cs. k. hadseregbeli sebesülttek számára tépésnek való len-darabok adakozására; s a mint értesülve vagyunk, a felhivás részvétre talált, s már is jelentékeny mennyiség lön kézbesitve a cs. k. megyei törvényszékhez, a mely ez anyagoknak a fegyenczek által tépéssé alakitására van utasitva.

— Az első magyar ált. bizt. társaság Pesten mult hó 30-kán tartá első számoltató közgyülését. Mint az igazgatóság jelentéséből kitünik, az eredmény kezdetnek igen szép. A számolat alá vett idő mult év márcz. 13-tól decz. végeig folyt le. Az üzlet 400 ügynökkel indult meg, s decz. végén már 19 vezér és fő, 2217 vidéki ügynöksége volt szervezve. Egyszerre kezdte meg a tüz, jég és szállitás veszélyei elleni biztositásokat, az életbiztositás is csak felsőbb megerősitésre vár. Az emlitett 9 hó alatt 1,252,125 ft dijt vett be, melyért 153 milliót biztositott. Az összes kár az idő alatt 296,523 ft. A tüzbiztositási s üzleti költség összesen 407,042 ft. Jövedelmi adót fizetett 7,709 ft 24 krt. Az 1859-ik évre átvitt dijpótlék 526,205 ft 15 kr. Az osztály alá jött nyeremény egy-egy részvény után 12 frt, s a 3000 részvény után 36,000 frt lön biztositva. E mellett 17,426 ft tartalékká, s 6938 ft mint jégbiztositás segédtőkévé alakittatott. E szerint a társaság összes vagyona o. é. 3,728,098 ft 28 kr. Oly eredmény, minővel első évben alig dicsekedhetett egy biztositó társaság is. S miután a társaságok legnagyobb biztositéka a részvét öregbülésében áll, örömmel nézhetünk elébe a jövőnek, mely hazai vállalataink ez egyik legnagyobbikára mosolyog.

— A „W. Ztg“ irja, hogy erdélyi r. kath. püspök Haynald Lajos ő excja a rendkivüli államszükségek fedezésére 10,000 forintot szentelt.

— A cs. k. m. helytartósághoz következő adományok tétettek az állam rendkivüli szükségeinek fedezésére: A szászvárosi kerületből: Willmann Fr. polgármester 40 ft;

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Markovinovich F. A. kereskedő 20 ft; Gestalter S. szappanos 30 frt; Eiselsberg K. k. törvényszéki tanácsos 20 frt; Zurhalek A. pénzügyigazgató 40 ft; Plevinski V. pénzügybiztos 6 frt; Schelkel F. kereskedő 5 frt 25 kr; Tóth K. kereskedő 2 frt; Bock E. keresk. 5 ft; Vogler L. keresk. 10 ft; Schuller G. A. keresk. 5 f. 25 kr; Dr. Tóth J. 12 ft; Stengel D. agens 10 frt; Nagy T. 2 frt 10 kr; Schnell K. urbvsz. ülnök 10 frt; Giebel A. kerületi elnök 20 ft; Pfaffenheber postam. 10 ft; Minkwitz lovag csendőrkapitány 10 ft; Strnlitz lovag 20 ft; Spach G. gyógyszerész 3 frt 15 kr; Csonka F. ügyvéd 10 ft; Medgyes Ferencz ügyvéd 10 ft; D. Szabó 20 ft; Domzsa Gy. k. t. tanácsos 20 ft; Aschner M. 10 ft; Polacsek A. 20 ft; Buhlak aranym. 5 ft; Schreiber R. pénzügyőrségi biztos 3 ft; Szöllősi F. üveges 3 ft; Papp J. ref. pap 5 ft; Kraemer 2 ft; Dracher 1 ft Egy magát megnevezni nem kivánó 3 ft; Antoni J. 1 ft; Löw J. városi pénztárnok 5 ft 25 kr; Hügel J. v. ellenőr 1 ft; Widmann F. 1 frt; Hermann J. 3 frt; Schmidt Rozália 1 ft 30 kr; Hertmannn J. 1 ft; Prentner A. 1 frt 15 kr; Tatarczy Spiridion keresk. 4 frt; Lichtensteiger 3 frt; Dinges J. keresk. 5 ft; Zaharie N. 1 frt; Kesercy S. urbt. hivatalnok 3 frt; Lezeroj Juon 50 kr; Bournaz J. keresk. 1 ft; Beldovicz T. tanácsos 4 d. félkorona aranyat; Stieber Mária 1 o. aranyat; Romann Gy. 4 egyleti tallért; Costa D. 3 e. tallért; Kamner keresk. 1 husz frtos nemzeti kölcsön kötelezvényt szelvénynyel; Leonhárd ddto; Stähling 7. első kerületi biztos 300 ft urb. kárp. köt. szelvényével, Seyfried ügyvéd 100 f. u. k. köt. szelvényével; Dr, Lészay 20 ft nemzeti kölcs. köt. szelvényével; Nemes V. keres. dtto. Továbbá mig a háboru tart, havonkint május 1-től fogva fizetnek: Thiemann F. helyt. tanácsos és ker. főnök 10 frt 40 krt; Stöckl F. ker. biztos 3 frt; Bunsch ker. b. 1 frt; Novák ker. adj. 1 ft; Petkó ker. hiv. actuar 1 ft; Stöhr pénzügyi biztos 1 frt 50 kr; Szögyényi Zs. ker. pézügyi fogalmazó 1 ft; Riebel nyug. kapit. 1 ft; Izekutz 2 ft; Wolff adóh. 2 ft; Kimbacher adóh. 2 ft; Deyschlag adóbeszedő 1 ft; Kraczmer ellenőr 1 ft; Müller pénzt. 1 ft; Rubenstein 2 ft; Jahn törv. segéd 2 ft Gábor D. törvsz. accessista 1 ft; Stalla r. insp. 5 ft 25 kr; Schmidt főpénzügyőr biztos 2 frt. Végül Szászváros városi községe elhatározta majorság pénztárából 1000 f. o. é. szentelni a hadi célokra. (Sieb. B.)

— Az állam rendkivüli szükségeinek fedezésére adakoztak még: Lekencze községe 260 f. o. é. az ottani jegyző 50 frt állandósági kötelezvényben szelvénynyel; Kirchberg 70 frt; Banczeskul S. ker. segéd 30 d. ezüst huszast; Bergleiter S. 10 hónapig 5 frt 25 krt havonként; — továbbá a nagy-enyedi kerületi hivatal következő hivatalnokai és szolgái fizetésük 5%-ról lemondtak egy évre: Roth F. főnök, Schneider E. és Graf T. ker. segédek; ideiglenes törvsz. segédek Veszprémy A. és Szőrcsey G; Hopprich F. és Walter K. k. hiv. segédek; Litsken K. Baranyay K. Molnár S. Löffler Gy. ker. h. irnokok; Fehdenfeld O. tsz. ausc.; továbba Wagner K., Hartlieb J., Fischer J. és Török P. hivatali szolgák és szolgasegédek. — A n.-enyedi tanács hivatalnokai közől fizetésük 5%-ról egy évre szintén lemondtak a következők: Hansz J. polgármester; Veres G. és Váró F. senatorok; Ludvig J. titkár; Benedek S. majorsági pénztárnok; Czeiler J. iktató; Nagy S. városgazdája; Bálinth K. irnok; Donogány J. városi physicus; Ungerpek J. városi seborvos; Bányai S. erdősz; Csont Rozália, városi bába; végül Kaul M., Dikó P., Zilahi L. és Opra J. hivatali és rendőrszolgák. (S.B.)

— Hódolati nyilatkozatokat nyujtottak még be Karatona, Kézdi-Martonos, Nyujtód, Sárfalva, Lemény, Csomota, Szászfalu, Sárospatak, Futásfalva, Csernáton, Hilib, Ikafalva, Márkosfalva, Felcsernát, Kézdi-Szent-Lélek, Hatolyka, Peselynek, Esztelnek, Osdola, Polyán, Bélafalva, Kurtapatak, Almás, Alsó-Torja és Pojána-Szerate erdélyi helységek, a kézdi-vásárhelyi kerületből. (Sieb. B.)

— A Lekencze kerületi községek legm. helyre leendő felterjesztés végett szintén hódolati nyilatkozatot nyujtottak be kormányzó ő magasságához. (Sieb. B.)

— Liechtenstein herczeg, erdélyi kormányzó ő magassága a „Verein für Naturwissenschaften“ nevezetü szebeni társulat tiszteletbeli tagja, ez egylet céljainak előmozditására 50 frtot ajándékozott.

— Időjárásunk felderültével a jégcsapások nagyban megkezdődtek: Mult hó 31-dikén Aranyosszéket Rákos és Sinfalva közt, f. hó 2-kán Kalotaszeget látogatta meg Hunyad, Incsel és Valkó táján. A kár mindenütt igen tetemes.

— (Gyászhir.) Az unit. főtanodai ifjuság szomoru részvéttel kisérte a sirba e hó 3-kán papjelölt s köztanitó s.-árkosi Bencze József hamvait, ki e hó 1-söjén inláz miatt jobb létre szenderült.

— Értesités. Abonyi L. „Egyetem pallosa“ czimü regényét 1500 és igy legalább is kétszerannyi példányban nyomatván, mint a mennyi előfizetőink kielégitésére szükségeltetik: van szerencsénk t. cz. uj előfizetőinket elölegesen is értesiteni, hogy nevezett regényre a „Szépirodalmi Közlöny“ szerkesztőségénél 1 frt 50 krral uj pénzben folyvást előfizethetnek Bolti ára 2 uj forint. Pest, máj. 21. A „Sz. Közlöny szerkesztősége.

Forgalmi kimutatása a kolozsvári kisegitő pénztár-egyletnek május hóról.

Bevételek:

Pénztármaradék aprilisről	91 ft 6 kr.
14 uj tagtól 21 részvény	110 ft 25 kr.
Havi betételek	1211 ft 61 kr.
Kamat és provisio	199 ft 8 kr.
Visszafizetett kölcsönök 48 tagtól . . .	6520 ft
Összesen	8146 ft

Kiadások:

60 tagnak kölcsön	7905 ft
1 elhalálozott tag visszafizetett betétele .	118 ft 23 kr.
Kezelési költség	100 ft 2 kr.
Összesen	8123 ft 25 kr.
Pénztármaradék	22 ft 75 kr.

Kolozsvártt, május 31-kén, 1859.

Tauffer Ferencz, igazgató. Geltch János, könyvvezető. Vagner Frigyes, pénztárnok.

Kolozsvári piacziár. junius 2-kán 1859. — Bécsi mérője osztrák becsben. Tiszta búza 4 tf 41 kr. — Elegy búza 3 ft 36 kr. — Rozs 2 frt 52 kr. — Árpa 1 ft 68 kr. — Zab 1 frt 96 kr. — Törökbúza 1 frt 89 kr. — Pityóka 1 frt 5 kr. — Marhahús fontja 14 kr uj pénzben.

Politikai hirek.

— A „Courrier du Dimanche“ jelenti, hogy Francziaország és Szárdinia Salmour urnak, a ki az utóbbi állam követéül megy Nápolyba, titkos utasitásokat adtak a végett, hogy a nápolyi királyt a franczia-piemonti szövetségbe állásra rábirják.

A „Köln. Ztg.“ máj. 26. irja: A három nagy államtest — senatus, törvényhozótest, államtanács — ma a Tuileriákban a császárné által fogadtatott. A két első tudniillik azon ohajtását nyilvánitotta, hogy az ülés bevégezte után, mielőtt Párisból elutaznának, a császári herczeget üdvözölhessék. 1 órakor gyült össze a három nagy államtest, a senatus a trónteremben, a törvényhozótest az Apollo-teremben, az államtanács a fehérteremben. A császrné mind a három teremben megjelent, a herczeget karján tartva. Jeromos herczeg, a miniszterek, kamarások és udvarhölgyek kisérték. Az ifju herczeg fejérbe volt öltözve és kézmozdulatokkal üdvözlé a jelenlevőket. A testületek elnökei egymásután szóltak, s a császárné mindenik beszédére fenhangon, érthetőleg szólt néhány szót. A jelenlevők, különösen a követek közt nagy lelkesedés uralkodott. Midőn Jeromos herczeg a császárné beszéde után a kis herczeget karjára vette, a követek, kiknek éljenzése nem akart véget érni, a császári gyermekhez rohantak s kezét csókolták. Sokan könyeztek, s a császárné láthatólag meg volt indulva. Az ünnepélynek 2 óra felé volt vége.

— A mi Oroszország állását illeti a jelen háboruban, erről semmi bizonyosat tudni nem lehet. Nem jelentéktelen e tekintetben a következő tudósitás, melyet a félhivatalos „Pays“ mint magántudósitást közöl Athenből: „A búcsu-ebéden — mondja e levél, — melyet a nevezett városban Constantin nagyherczeg tiszteletére adtak, átalános lelkesedést ébresztettek a következő köszöntések: „„A szövetséges hadsereg győzelmére!“ és „„Francziaország és Oroszország szövetségére!“““

A „Moniteur“ közli Napoleon herczegnek kiáltványát, melyet a livornói tengerpartról Toscana lakosaihoz intézett. Itt a legnagyobb súlyt Napoleon herczeg azon nyilatkozatára helyezik, hogy az ő feladata Toscanában csupán katonai, és nem politikai. Ezen nyilatkozat mintegy felelet Francziaország részéről Derby lordnak Toscana, habár ideiglenes elfoglalását illető ellenvetésére. Ugy látszik, hogy Toscana végett Franczia- és Angolország közt nehézségek támadtak. Ennek következtében a franczia kormány Toscana tengeri lobogóját védelme alá vette. Azt hiszik, hogy Persigny urnak Londonba érkezte ezen vitának befejezését siettetni fogja, vagy pedig hogy ezen diplomata az ügyet addig fogja huzni, mig az uj parliament, melytől remélik, hogy a toryminiszteriumot megbuktatandja — össze fog ülni. Itt azt állitják, Walewszky gróf a diplomatiai aggodalmak megnyugtatására kinyilatkoztatá, miszerint Toscanának fraaczia sereggeli megszállása csak ideiglenes.

— Anglia kormánya ujolag hivatalosan nyilatkozott a legszigorubb semlegesség mellett. Londonból irják ugynnis máj. 24-ről:

„Derby lord tegnap egy, a lordmayor elnöklete alatti küldöttséget fogadott el, s attól egy föliratot vett át, mely egynehány nap előtt a London-Tavernben a be nem avatkozási politika mellett tartott meetingen szavaztatott meg. A lord-mayor a kabinet fönökét biztositá az iránt, hogy a társadalom összes osztályai öszhangulag a szigoru semlegesség politikáját pártolják, s hogy London összes polgárai a szükséges támogatásban részesitendik a kormányt, ezen politika föntartásának biztositása végett. A kabinet fönöke ekkép válaszolt: „Örömmel látom, hogy a kormány nézetei ezen fontos kérdés iránt öszhangzásban vannak az önök föliratában kifejezett ohajtásokkal. Egyébiránt én már kijelentém a kormány nézeteit a lord-major lakomáján, s más alkalmakkal; s az akkor tett nyilatkozatokat kész leszek ismételni, a parliament legközelebbi ujraösszeülésekor.“ — Erre Morley Sámuel nehány szót szólt a kereskedés s ipar pangásáról s kiemelé ama kellemetlen befolyást, melyet egy Franczia- s Oroszország közti titkos szerződés állitólagos létezéséröli hir gyakorolt a társadalmi tevékenység minden ágára. Derby lord ekkor kijelenté, mikép a kormány Gorcsakoff herczegtől ismételt s határozott biztositást nyert az iránt, hogy semmi ily nemü szerződés sem létezik, s hogy azon emlékirat, mely a franczia s orosz kormányok közt váltatott, Angolország érdekeire legkevésbbé sem vonatkozik. „Biztosithatom a küldöttséget az iránt, tevé hozzá a miniszterelnök, „hogy ő felsége kormánya, mely N.-Britannia be nem avatkozására vonatkozólag saját nézeteit már minden részleteiben közzé tevé, legkevésbbé sem szándékozik s nem is óhajtja ezen politikát megváltoztatni.“ Erre a küldöttség eltávozott.

E nyilatkozatok mellett Anglia emberemlékezetet haladó idő óta nem tapasztalt arányban folytatja hadkészületeit. Igaz, hogy fegyveres semlegességről lévén szó, ez magában foglalja a hadkészületeket. „De ha a czél csak semlegesség, — azt kérdi az „O. D. P.“ — fogna-e a gyakorlati, takarékos Anglia oly roppant költségeket tenni, ha komoly szándéka volna a második Napoleonismus hóditási hadjáratainak nyugodt nézője maradni? Anglia semleges marad addig, mig annyira hadkészen nem álland, hogy a háborunak gyors véget vethessen.“

Kalkutta, apr. 22. A „Nord“ távirati sürgönye: Audh határain uj felkelési mozgalmak törtek ki. Fölkelő csapatok mutatták magukat Rutteepore és Torlowrack környékén. A fölkelők számasan vannak Ganda és Fyzabad közt; köztük sok sapoy (spahi). Nena Sahib és a Begum Bootwilleben jelentékeny hadtest élén állnak. Mezzepore kerület a fölkelők kezében van.

London, május 27. A „Times“ egy nápolyi sürgönyt tartalmaz tegnapról s szerinte a város csendes. II. Ferencz király vasárnap proclamáltatott Casertaban, s elfogadta a helyőrség esküjét. A főváros helyőrsége 25-dikén tette le az esküt. A király temetése hétfőn ment végbe. (Ind. belge.)

— Az „Advertiser“ a citybeli semlegességi-meetingek irányával és eredményével nem ért egyet s nincs megelégedve. Egyetlen szónok sem emelte ki a főpontot, miszerint a semlegességnek, ha csak tiszteletparancsoló kiván lenni, egészen talpig fel kell fegyverkeznie; söt a főszónok nagyon nevetséges bizalmassági hangon Oroszországnak és Lajos Napoleonnak, Európa ezen nagy Mephistójának, terveiről beszélett. Semlegesség csak nem jelentheti azt, hogy az ember minden körülmények közt készakarva hagyja magát eltiportatni. Anglia bizonyosan nem képes a maga kardját hüvelyében tartani, ha Török- s Németországot megtámadnák. Csak a Németországba való angol kivitel számait szükség megtekinteni, hogy ezt meg fogni lehessen. (Wdr.)

— Romából f. hó 19-ről irják: Vasárnap egy közönséges vaspályai vonattal három ur érkezett ide Civitavecchiából, kik a portaportesei állomástól egyenesen a Vatikánba siettek. Az emlitett uraknak sikerült a nagy márvány-lápcsőkön fölfelé az örök között egész a szent atya előszobájáig hatolni, hol azonban feltartóztattak, jóllehet egyik közölök a szolgálattevő kamarást minden felelőség ellen biztositotta azon esetben, ha őket akadálytalanul a pápához vezetné. A beszélő azonban hasztalanul iparkodott a kamarást meggyőzni mindaddig, mig szoros titoktartás igérete alatt a kamarásnak ki létét meg nem sugta, ki is őt azonnal a pápához bevezette. Az emlitett ismeretlen két óra hosszat beszélgetett a pápával, ez után két utitársával mint jött, épp oly hamar visszatért Civitavecchiába. Ezen eset csak tegnap tudódott ki nehány magasabb körben, és képzelhetni, mily regényes kalandok gyanujához szolgáltat alapot. Biztosnak hiszik, hogy e látogatás Nápolyból jött. Az csak mese, hogy a franczia császár a mult héten titokban Civitavecchiában lett volna, jóllehet ezt sokan hajlandók hinni.

Bologna, máj. 23. A romai hirek folyvást rendkivül ki nem elégitőleg szólnak. A hangulat mind a fővárosban, mind a tartományokban nagyon ingerült; a Romagnában kivált, az Ancona és Ferrarában állomásoló osztrákok daczára is, kitörést várnak. A francziák, a kik utóbbi időben ujból erősitéseket vonnak magokhoz, a Monte Marión sánczolatokat tettek, a honnan ágyuik által urkodhatnak a vatikán felett. Goyon tbk parancsot kapott volna, hogy semmi föltétel alatt meg ne engedje a sz. atya Romából eltávozását. (Tr. Z.)

— Bécsből máj. 25-kén irják: Bukurestből érkezett tudósitások szerint 20,000 moldován-oláh sorkatonaság, ezenkivül szabadcsapatok és határőrök Floresti mellett, Plojestitől nem messze táborba szállt. Ezen hadcsapatok fölszerelése és élelmezése hiányos. (Br. Ztg.)

Marseille, máj. 25. Az adriai szlávok ellenséges érzelmeket tanusitnak Ausztria iránt. A feketehegyiek és herczegovinaiak egyesülten elfoglalták Klobuk török várat. Főként a dalmát határokon nyugtalankodnak. A török kormány három hajót küldött az Adriára. Az athenei követkamarában a miniszterium interpellaltatván, kijelenté, miszerint nem igaz, hogy Ausztria kereskedelmi hajóinak görög lobogó alá helyeztetését kivánta volna. A genuai „Corriere“ azt állitja, miszerint a tunisi bey két ezredet ajánlott, hogy ezek a szövetségesekkel közremüködjenek az olaszországi háboruban. (Ind. belge.)

— Herczegovinában a fölkelés növekedésben van, s mint a „N. Ztg“ irja, a franczia izgatások és a montenegroi nyugtalanságok következésében nevezetes kiterjedést nyer. Dervis pasa f. hó 23-kán Bieleczre ment, és ugy látszik, parancsa van a megtámadásra. Már több idő óta emlegetik a lapok, hogy Szerbia és Montenegro között titkos szerződés köttetett, és ez több hitelt érdemel, mint egyelőre képzelték. Az emlitett szerződés meghatározza a régi Szerbia formaszerinti helyreállitását,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

és a franczia hadihajóknak az adriai-dalmát partokoni megjelenése esetében a szerbiai kormány Bosniát, Danilo hg pedig a cattaroi öböl vidékeit fogja megtámadni. A mozgalomnak állitólag Belgrádból kell kiindulni és ott fog nagy mérvben kifejlődni.

— Konstantinápolyban az „Öst. Ztg." szerint május 2-dik hetében gr. Lallemond és Millikoff tbnok egy Alivali beszélgetéskor kereken kimondták, hogy Oroszország egy hónap lefolyása mulva Törökországot ugy fogná tekinteni mint Ausztria szövetségesét, ha addig hivatalos nyilatkozatot nem adna az Anatolia s Rumeliában történő roppant csapatöszpontositások s a Silistria, Kars és — Konstantinápolyban látható rendkivüli készületek felől. Hivatalos vagy bárminő válasz máj. 20-ig még nem volt adva.

— Kuza választatásának a porta általi elismerése még éppen nem történt meg; csak annyi látszik valónak, hogy a czár sajátkezü levelében azt kivánta, és hogy Lallemand franczia ügyvivő hasonirányu jegyzéket kézbesitett a nagyvezirnek, melynek végén ki van mondva, hogy a porta ellenszegülése semmire sem vezetne, csak a moldova-oláhokat ingerelné, hogy a porta suzeráinitása alól feloldódzván, — magok adnák meg Kuzának az investiturát, melyet a porta tőle megtagad.

Münchenben — mint onnan az „A. A. Z." május 26-kán irja: — az ausztriaiak átvonulása mindinkább valódi diadalmenetté alakul át. „Midőn — mond ezen levelező — gr. Cordon altbgy megérkezett, az ausztriai zenekar a bajor néphymnust játszá, s ő nmlga egy lelkesüléssel fogadott „Hoch"-ot kiáltott Miksa bajor királyra s a bajor hadseregre, s hadügyminiszterünk egy Ferencz József császárt s annak daliás sergét üdvözlő toasttal felelt. Főparancsnok gr. Clam-Gallas este 10 órakor váratik a gyorsvonattal s holnap különös elfogadáson lesz a királynál. Holnap délfelé a Vasa-hg ezreddel altbgy gr. Montenuovót és dandárnok Burdinát várják. A királyi család tagjai nem ritkád járnak a tolongó népsokaság közt, igy a fiatal koronahg Lajos és Ottó hg. Egy uj német zászló röpdös a táborhely mellett hosszu lobogókban a néptömeg felett.

— Berlin, május 26. — A „Bresl. Ztg"-nak irják innen: Egy dél-német lapban azon állitás olvasható, miszerint Poroszország Bécsben oly biztositást adott, mely a német szövetségnek legrövidebb idő alatti határozott föllépésére nyujt kilátást. E hirt itt jólértesült körökben nem akarják hinni, s igy okoskodnak: Ha a porosz kormány még nehány nap előtt jónak látta Hannovera egy inditványa ellen, mely még folyvást egy fegyveres semlegesség vonalában állott, erélyesen tiltakozni, nehéz belátni, miután a tényállás tökéletesen változatlan maradt, min alapulhatna már most egy valóságos előrehaladás, t. i. Francziaország ellen fegyverfogás kezdeményezése. Willisen és Alvensleben küldetéseit kétségkivül nem helyes értelemben fogták föl. Poroszország bizonyosan nem akarta, hogy hatalmát és önállását „etiket kérdés" kép fogják föl, mely némely formai engedmények által könnyen elintézhető; és nem egyezhetik belé, mindent tenni és tenni hagyni, mit az Ausztria iránti jószándoku, de igen is fölhevült barátság Németországtól követel. Éppen mivel Poroszország azon öntudattal bir, mikép minden hatalmi eszközeit készen tartja a német érdekek oltalmára s el van határozva Ausztria hatalmi állása mellett is hatályosan helyt állani, azért joggal emeli azon igényt, hogy az időpontot és eszközöket eselekvésére nézve elfogulatlan vizsgálat után, s ne külnyomás kényszere alatt határozza meg. A Willisen küldetésének tehát csak azon czélja lehet, a dél-német császári udvarnak a porosz politikára nézve teljes világosságot és igy tejes megnyugtatást adni. Ehhez alig fog a tüstenti activ rendszabályok kötelessége csatolva lenni, melynek határozott alkalomadás által kell indokolva lennie. Ily alkalmat pedig, ugymond végül a porosz magyarázat, Francziaország eddig nem adott.

— Sz. Pétervár; május 19. A „Kawkas" következő hireket közöl a kaukazusi harcztérről: Veden erőd bástyái e város elfoglalása után tökéletesen leromboltattak, nehogy Shamyl, ki most menekült, ezen fontos álláson idővel ismét megerősithesse magát. Veden elégséges orosz helyőrség által van biztositva. A Tabilovzenek egyik községe felingerült Shamyl ellen, és az oroszoknak meghódolt. A csecsenczek egy része, Bassan és Chulchulan közt, követte azok példáját. Maga Shamyl is a tavlinxek egy részével az itschkeri hegyek közé menekült, hová őt Evdokimov főparancsnok — takarmány hiányában a lovak számára — nem követhette. A főtábornok ennek következtében seregeit részenkint a nagy Csecsna sikságra bocsátotta, hogy a hadjárat fáradalmaitól kipihenjék magokat.

Beyruthból irják, hogy Constantin nhg máj. 9-én oda érkezett 6 orosz hajóval.

Helsingfors, május 16. Biztos kutfőből érkezett ide Pétervárról azon hir, hogy Nordmann orosz ellenadmirál, az első finn tengeri hajócsapat volt főnöke, egy uj orosz hajóhad parancsnokául kineveztetett, mely rövid idő mulva Kronstadtból a Földközi tengerre menend.

— Portugalia is más államok példájára kihirdette, hogy a jelen háboruban semleges marad, ezzel egybefüggőleg, mint a „Journ. des Debats" jelenti, egyszersmind elhatározván hadseregét szaporitani, ugy hogy az 24,000 emberből álljon.

Spanyolország sem teszi össze kezeit. A kormány négy nagy csavargőzöst vásárolt az amerikai Cunard-társaságtól. Spanyolország e hajóhadkészületei Angliában mindinkább magukra vonják a figyelmet, s azt egy Francziaországgal (?) kötött szerződés következtének tartják, melynek feltételei tetemesb hajóhad birtokát teszik szükségessé.

Mindezek oly tények, melyek kézzelfoghatólag mutatják azon remény hiuságát, mely a most megindult háboru localisatiójáról ábrándozik. Minden állam nyakrafőre mozog, hogy az események készületlen ne találják, nem tudván előre azok bekövetkeztének se napját, se óráját.

Hadi mozgalmak. — Napoleon herczeg, Livornóba érkezésekor máj. 23-kán, következő kiáltványt bocsátott közzé:

„Livornoi kikötő, a „Reine Hortense" fedelén, máj. 23-kán. „Toscana lakosai! A császár képviselőitek fölhivására azért küld engem országtokba, hogy itt ellenségeink, Olaszország elnyomói ellen háborut folytassanak. Küldetésem kizárólag katonai. Belviszonyaitokkal semmi közöm, azokba elegyedni nem is fogok. III. Napoleon kijelentette, mikép csak azon egy dicsvágya van, hogy egy nép fölszabaditása szent ügyét diadalra segitse, és hogy ő soha sem fog családi érdekek által vezettetni. Ő azt mondta, hogy a hatalmával megelégedett Francziaországnak egyetlen czélja határain egy barátságos érzelmü népet láthatni, mely neki köszönheti ujjászületését. Ha az Isten oltalmaz bennünket, és nekünk adja a győzelmeket, akkor Olaszország magát szabadon fogja szervezni, ettől fogva azon nemzetekhez tartozva, melyek az európai egyensúlyt megszilárditják. Gondoljátok meg, hogy nincs igen nagy áldozat akkor, midőn fáradalmaitok jutalma a függetlenség leend. Mutassátok meg egységtek, mérsékeltségtek és erélyetek által, mikép méltók vagytok rá, hogy szabadokká legyetek.

Napoleon herczeg,
az olaszországi hadsereg 5-ik testének parancsnoka.

A „Wiener Ztg." Gyulay gróf következő kiáltványát közli:

„Az ellenségnek ugy látszik az a czélja, hogy a parancsnokságom alatt álló csapatok háta megett forradalmat idézzen elő, hogy ily módon kényszeritsen állásom feladására, melyet mint látszik nyilt téren megtámadni nem merészel.

De ez neki nem fog sikerülni.

Többi örökös tartományaiból Felséges Uralkodónknak rövid idő alatt uj nagy haderők fognak érkezni, melyek képesek leendnek a netán kitört forradalmat a legnagyobb erélylyel elnyomni.

Szavamat adom rá, hogy azon helységek, melyek a forradalommal szövetkeznek, csapataim számára érkező erősitések átmenetelét gátolják, a közlekedési eszközöket, hidakat stb. szétrombolják, tüzzel-vassal fognak megbüntettetni. Hasonló értelemben adtam ki utasitásaimat az alparancsnokokhoz.

Remélem, hogy nem fognak ily végletes lépésekre kényszeriteni, és hogy a háboru sanyaruságait az ország-ra néve nem fogják a polgárháboru iszonyaival tetézni.

„Kiadatott főhadiszállásomon, Garlascoban, május 25-én 1859." Gyulay táborszernagy, a II. hadsereg parancsnoka és a lombard-velenczei királyság főkormányzója."

A „Constitutionnel" alessandriai levelezője az osztrák hadifoglyokról, s azoknak Alessandriába való megérkezéséről következőleg ir, mint az „O. D. P."-ban olvassuk: „A menet élén két szekér érkezett, melyeken több sebesült tiszt volt; egyike azoknak arczát elrejtette; egy másik azonban igen daczosan nézett ki, s dühét alig tudta csillapitani. A többi fogoly gyalog ment párjával, igen fáradtnak látszottak; gyalog ezeredbeliek, tiroli vadászok és magyar huszárok voltak, majd mind izmos nagy termetüek. A „Constitutionnel" levelezője szerint 16 (?) — 18 évesek is voltak köztük, kisded, gyenge termettel: francziául egy sem beszélt közülök. Tolmácsokul elzász katonák szolgáltak. (Mint tudva van — irja az „O. D. P." — ezen foglyok majd mind nehéz sebesültek.) Alessandria lakosai a foglyokat igen illedelmes módon fogadták. A franczia császár minden katonának 10 frankot adott.

Turinból érkezett hirek szerint a franczia tisztek — okulva a montebellói eseten — jövőre rangjoknak minden jele nélkül fognak ütközetbe menni. Ezen tudósitások szerint az osztrák tiszteket tiz lépésről is alig lehet a közkatonáktól megkülönböztetni, és a franczia tisztek jövőben ugyanez előnyt fogják élvezni, hogy a tyroli vadászoknak jövőre ne szolgáljanak oly biztos czélpontul.

A „Presse"-nek távirják Turinból május 29-ről: Viktor E. király Vercelliben van; Bobbiot az ellenség nagy erővel tartja megszállva.

Mint az „Ind"-nak egy turini levelezője irja: a Sesia melletti demonstratiók más fél napig tartottak, május egész 22-kén és 23-kán reggeltől délelőtti 10 óráig. Az ausztriaiak a candiai magaslatokat tarták elfoglalva, a piemontiak Terranuovában álltak. Egy táborkari kapitány, a mint a királyt elhagyva, valamely megbizással elvágtatott, egy ágyugolyótól lőn találva, mely lovát megölé, neki pedig a lábát szétszaggatá. Egy mérnöktiszt, mintegy 18 éves, a király oldala mellett rogyott le holtan. A király maga személyesen vezette a működéseket, s csak nagynehezen lehetett rávenni, hogy a legsürübb golyózáporok elől kitérjen. Egy falusi ház födelén tartózkodott, hogy jobban átnézhessen mindent, s csupán a kartácseső kényszerité ily veszélynek kitett állomásának elhagyására.

— A „csatatérről a „P. L." jun. 1 jén irja: „A csupán kisebb csaták által zavart tétlenség az előttünk levő tudósitások szerint utóbbi napok alatt sem lőn félbeszakitva. A Pó vizének mindinkább növekedett árjai nem engedték a szövetséges seregeknek megtámadási tervöket valósithatni. Másfelől L. Napoleon maga meggyőződött azon nehézségekről, miket a Pón-átkelés Mezzana Corte vagy Stella mellett maga után huzna, minthogy ott az ausztriai vonal erős ágyutelepek s egy mély árok által van védve. S a mi továbbá az ellenséges haderők támadási müveleteit nehezíti, azon körülmény, miszerint a szövetségesek egy vékony vonalban nyulnak el, mialatt a császári csapatok oly állást vőnek, mely egyenes vonalban legfeljebb 10—12 német mfldet foglal el,—oly erős védelmi vonal, melynek alzatát a Ticino s a Pó képezik. Az ausztriai sereg azáltal hatalmába vett minden átmeneteket, névszerint a Ticino alsó hidait Buffaloránál (Novara és Miláno között) Vigevanónál (Mortara és Milano között) és Paviánál; ugy szintén a Pó-átmeneteket Piacenzanál, miket még egy hajóhid által a Vaccarizza melletti hidfővel (Stradellával szemben) szaporitott.

Toulonból, május 22-ről irják a „Gazette du Midi"-nek: „Egy, ágyunaszádokból és uszó ütegekből álló kis hajóraj parancsot kapott, hogy a kikötői révben vessen horgonyt; egy másik hajóraj, mely szállitóhajókból áll, szintén készen van tengerre indulni. Az első Laronciére Lenourry kapitány parancsnoksága alatt lesz, a másik Dupuy ellenadmirál vezetése alatt, a ki jelenleg a „Reine Hortense" hajón van. Azon öt ágyunaszád, melyet nem régiben épitettek la Seynében, szétszedhető és szárazon szállitható, ha tavakon és folyókon akarnak velök müködni. Ezen ágyunaszádok részeit az „Ariége" és „Sévre" szállitó hajókra rakták, melyek 26-án valának indulandók Genuában.

– Francziaországból tömérdek ágyuszert szállitanak Olaszországba. A császár, — miként az „I. B." párisi levelezője irja – soha sem feledi, hogy I. Napoleon ágyukkal szerepelt, és hogy ezeket alkalmazva a csatáknak egész más szint kölcsönzött. Ezen hagyományt követve, III- dik Napoleon oly magas fokra emelte tüzérségét, mely jóval tulhaladja az első császárság korabelit. (Wanderer.)

Ujabbak. — Párisban mind azt hirlelik, hogy elhalasztták a nagy hadmiveletek határnapját, jun. 3 vagy 4-ke előtt nem várják azt; vajjon ugyanigy van-e a csatatéren is elhatározva, ezt bizonyosan nem sugták meg senkinek Párisban. Eddig azonban mint látszik meglehetős csend uralkodott az utolsó napokban a tulajdonképi csatatéren. Mintha Garibaldi északi hadkalandjainak eredményét lesték volna a szövetségesek táborában.

Párisi hirek szerint a franczia sereg két szárnyán van nagyobb tevékenység, de a melylyel nem sikerült az osztrákok figyelmét a középpontról elvonni. Toskanában különösen tevékenyek a francziák, ugy látszik, hogy itt a Napoleon hg hadteste éppen ugy öszhangzólag fog müködni Ulloa tbkkal, mint a balszárnyon Niel tbk. Garibaldival.

Lugano, május 29. este. Garibaldi Navazzanóig visszanyomatott.

Bellinzona, máj. 30. délben. Garibaldi még mindig Comóban van. 8000 piemonti érkezett Varesebe.

A berni „Fortschritt" máj. 31-kei száma szerint a szövetségi tanács Graubundten cantonba hadakat küld. Luganoból máj. 30-dikáról este kelt hivatalos távsürgöny szerint Garibaldi Comoban, előörsei Cantuban vannak. Varesébe szárd hadtest érkezett, francziák váratnak.

Az „Öst. Corr." jelenti, hogy Garibaldi csapata szétveretett, s egy része Angera felé menekült. A Palestro ellen intézett támadás a piemontiak hátrányával veretett vissza.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi.Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Turini, máj. 30-dikáról szóló jelentés szerint tüzérség érkezett Garibáldi segélyére.

Bécs, jun. 1. Az „Oest. Corr.“ jelenti: Garibaldi még nincs kiszoritva Comóból. A mai „Moniteur“ egy uj előőrsi csatát jelent a szövetségesek bal szárnyán, a mely állitólag a szövetségesek előnyére ütött volna ki. Mindenesetre ez iránt további tudósitásokat kell bevárni.

Velencze, máj. 29. Az itt horgonyzó ellenséges hajóhad két sorhajóból, 2 fregátból s 1 gőzkorvettből áll. Ezek borzasztó eljárása a védtelen hajók irányában az itteni lakosság haragját kelti föl.

— Beszélik, hogy azon orosz ezredek, melyekről azt hitték, hogy a porosz határok megszállására vannak rendelve, most parancsot kaptak délfelé, azaz, az osztrák határok felé mozogni. Ezzel világos összeköttésben van az, hogy a galicziai vaspálya jövő hetekre csupán katonaszállitásra foglaltatott le. Hirszerint már nagy hadierővel s feltünően sok lovassággal állanak oroszok a határok közelében. (P. N.)

Az oroszok a lengyel királyságban — irják a „Frkf. Pstztg“-nak, — mind azon meggyőződésben vannak, hogy Kuza lemondása s ennek következtében Míhály nagyhgnek az uj román trónra meghivása már a legközelebbi jövőben meg fog történni.

Bécs, jun. 1-jén. A harcztérről érkezett tudósitás szerint Garibáldi Comoból még nem szorittatott ki. A „Moniteur“ a franczia főhadiszállásnak Vercellibe áttételét jelenti. (B. P. Hirlap.)

Hivatalos sürgöny.

Feladatott N.-Szebenben junius 2. 9 óra 4 percz, d. u. Megérkezett Kolozsvárra jun. 3. 9 óra 25 perczkor d. e.

Veronából 1-ről jelentik: az ellenség megtámadta a 7-dik hadtest előcsapatait. További előnyomulását az altbngy Zobel dandára megakadályoztatta. E csatában sok sebesült.

Egy 2-dikán reggel Bécsbe indulandó futár fogja hozni a tudósitást azokról, a kik a montebelloi csatában kitüntették magukat.

Mailandból jun. 2-ról jelentik: Varese ágyuztatott, bevétetett és a törvényes hivatalok ismét helyreállitvák.

Bécsi börze.	junius 3.	junius 1.
Nemzeti kölcsön 100 pftért	68.80	68.60
Metalliques 5 pc. „ „	62.20	62.75
Bankrészvény darabja	753.—	753.
Hitelintézeti részvény	138.50	138.40
Augsburgi váltó	124.70	125.25
London 10 ft Sterling	142.80	143.80

A bécsi börzén junius 1-én a magyar urbéri kárpótlás 62 ft. 50 kr. az erdélyi 60 ft. 50 kr.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

Urbérkárpótlási tőke-utalványozás.

A zilahi cs. k. megyei törvényszék utján Török Antalnak kis-nyiresi b. u. 518 ft tőke, 275 ft k. hátr., — Nagy Istvánnak, Hamar Gy. jogtulajdonosának ujnémethi b u. 185 ft t ke, 83 ft k. hátr., — Sulyok Rózália, Usai A özvegyének petri b. u. 1067 ft tőke, 266 ft k. hátr,. — Ifj. Luka Sándornak, Potyó Anna örökösének vártelki b. u. 95 ft tőke, 43 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 27-ig. Tárgyalási nap sept. 2. d. e. 9. órakor.

A n.-szebeni tötörvényszék utlán Kocsis Sándor örököseinek bürkösi, vecserdi, alsó-gezesi b. u. 2558 ft tőke, 754 ft k. hátr., — Tamási Teréz, Csiki Antal özvegyének mohai, sófalvi, o. ivánfalvi b. u 3008 ft tőke, 703 ft k. hátr., — Ugron Józsefnek pálosi b. u. 307 ft tőke, 88 ft k. hátr, — Báró Henter Józsefnek mohai b u. 15699 ft tőke, 3957 ft k. háth, — Kis Ferencz örököseinek sz. vesződi, alsó-gezesi, mártonfalvi, vecserdi b, u. 4056 ft tőke, 395 ft k. hátr. Kökösi Eszter, özv. Gyulai Sándornénak vecserdi b. u. 124 ft tőke, 68 ft k. hatr., — Iff. gróf Bethlen Ferencznek hidegvizi, isztinai b. u. 3394 ft tőke, 1030 ft k. hátr., — Szentpáli Gergelynek o.-ivánfaivi, mátonfalvi b. u. 1755 ft tőke, 748 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadendók junius 30-ig. Tárgyalási nap 2-ik és 31-ik augusztus d. e. 9 órkkor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján k. gr. Bethlen Sándornak árokalyai kentelki b. u. 22 30 ft tőke 5535 ft k. hátr — Gr. Lázár Györgynek szász-erkedi, oláh-solymosi, ba-rátfalvi, budatelki dedradi, tanesi b. u. 12935 ft tőke, 3127 ft k hátr, — Szöcs Juliánna, Kis Jánosnénak vajda sz.-iváni b. u. 344 ft tőke, 85 ft k. hátr., Sándor Mária, Gyárfás Lajosnénak m.-n.-csári b. u. 1024 ft tőke, 256 ft k. hátr., — Sikó Lajosnak septeri b u. 1052 ft tőke 263 ft kamart hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30-ig. Tárgyalási nap sept. 19. d. e. 9 órakor.

Ugyanott Gondos Rózáliának felfalusi n.-szederjesi b. u. 1174 ft tőke, 314 ft k. hátr. — Zambler Istvánnnk mezőkeménytelki b. u. 1195 ft tőke, 657 ft k. hátr., — Ifj. Csegezi Tamásnak és neje Gál Zsuzsánák kovácsi, solyomkői b. u. 925 ft tőke, 231 ft k. hátr., — Simény Julia, özv. Török Jánosnénak magyar-iratai b. u 438 ft tőke, 230 ft k. hátr. — Viski Sándor István és Dénezs (id.) Luka Gy. örököseinek vásártelki b. u. 53 ft tőke 26 ft k. hátr., — Id. Körösi Józsefnek füzesi, tötöri b. u. 3316 ft tőke, 932 ft k. hátr., — Kendeffi Árpádnak tutora Ugron István kezébe melegföldvári b. u. 9790 ft tőke, 1759 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30 ig. Tárgyalási nap september 27. d e. 9 órakor.

Ugyanott gróf Haller Gábornak egresi m.-valkói argyasi, dandi deritei, forgácskuti, jakótelki, kalota-ujfalvi, lapupataki, tóttelki szászfenesi b. u 19257 ft tőke, 4605 ft k. hátr., — Gróf Hallerné, sz. b. Bornemisza N. szamosfalvi gesztrogyi b, u. 1524 ft tőke, 407 ft k. hátr., — Ifj Csegezi Tamás és nejének oláh-rákosi b u 1728 ft tőke, 677 ft k. kátr., — Török Karolina, özv. Mara Józsefné felső-fügedi b. u. 935 ft tőke, 274 ft k. hátr, — Orbók Lászlónak várhelyi b. u. 612 ft tőke, 304 ft k. hátr, — Dávid Jakab ivánfalvi kis-bányai, kis-bányahavasi, nagy-oklosi, puszta-egeri, runki szurduki b. u. 5007 ft tőke 97 ft k. hátr, — báró Bálintitt József, és Máriaffi Lajos és Albertnek, mint gr. Petki Antónia örököseinek hétbükki b. u 257 ft tőke, 141 ft k. hátr., — Simény János és Anna örököseinek k.-nyulasi, m.-sz-mártoni b. u. 186 tőke, 780 ft kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók junius 30 ig. Tárgyalási nap september 26. d. e. 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(697) (2—6)

AZ ELSÖ MAGYAR ÁLTALÁNOS

BIZTOSITÓ TÁRSASÁG

kolozsvári főügynöksége s vidéki ügynökei

elfogadnak biztositásokat:

a) **Tüzkárok ellen,** ingó és ingatlan javakra, névszerint gyárakra, épületekre, butorokra, portékákra, terményekre, takarmányra, gazdasági állatokra stb.

b) **Jégkárok ellen,**

c) **Vizen és szárazon** szállitott javak veszélye ellen.

A főügynökség mellett (Kolozsvártt óvár 232 sz.) a következö ügynök urak állanak a t. cz. közönség szolgálatára: Abrudbányán: Ferenczi Mihály, Alfaluban: Gál Elek, Algyógyon: Dáné Mózes, Alvinczen: ifj. Butyka Lajos, Ar. Rákoson: Csipkés Sándor, B. Hunyadon: Holczer Vilmos, Beszterczén: Tannenhaus Izrael, Bölönben: Sebestyén Károly, Csapón: Finna István, Cs. Keresztur on: Torma Károly, Cs. Szeredán: Erős Elek, Déésen: ifjabb Roth Pal, Égenben: Köblös Miklós, Enyeden: Bisztricsányi Sándor, Etéden: Karácson Mózes, Galambfalván: Sebesi István, Frátán: Finta Sámuel, Gálfalván: Beregszászi Imre, Gyaluban: Soos Ferencz, H. Láposon: Sós Ferencz, Hidalmáson: Majthényi Ferencz, Kaczkón: Angerer, jegyző, Kapnikbányán: Lipniszki Ferencz, K. Vásárhelytt: Hankó László, K. Enyeden: Márk József, K. Kajántón: Zinod Leon, Kolozson: Farkas Lajos, K. Szilváson: Csiki László, Kolozsvártt: Bányai Károly és Popini Nándor, Lekenczén: Scholtész Gyula, M. Láposon: Kis Sámuel, M. Régenben: Viski Ferencz, Marosujvártt: Sebestyén Áron, M Vásárhelytt: Jenei Albert, N. Ilondán: Moricz Sándor, N. Ölyvesen: Dézsi Sándor, N. Petriben: Biró József, N. Sajón: Veres Márton, Naszódon: Márkovics Jabab, Noszolyban: Kabós Mihály, O. Lápos-Bányán: Hanschild György, Remetén: Fülöp István, Rettegen: Köblös István, Robozon: Molnár Sándor, Sárdon: Elekes Mihály, Sárvártt: Varga Ferencz, Semesnyén ifj. Dadai János, Szamosujvártt Dajbukát János, Soosmezőn: Hosszu Kelemen, Szebenben: Stoss József, Szt. Mihályon: Török Sámuel, Sz. Kereszturon: Lengyel Sámuel, Sz. Nádason: Pegány Lajos, Sz. Udvarhelytt: Zajzon Ferencz, Teleken: Magyarósi Ferencz, Tekén: Varga Sámuel, Topánfalván: Szabó Miklós, Tordán: Osztián testvérek, Toroczkón: Koronka Antal, Tövisen: Lukács József, Uj-Tordán: Balogh János, Zalathnán: Hadnagy Péter, Válaszuton: Fülöp István, Vingárdon: Takács József urak

A kártérités, minden költség levonás nélkül, gyorsan történik. — Kolozsvár, máj. 15. 1859.

Kővári László,
főügynök.

(699) (1—3)

Belső farkasutczában gr. Karacsainé urasszony 81. számu házánál egy **uj zongora** van eladó. Értekezhetni lehet alatt jobbra, vagy az 1-ső emeletbe.

(701) (1—3)

Haszonbéri hirdetés.

Báró Radák Kata Antos Jánosné ő nga következő jószágai, három egymás után folyó évre, haszonbérbe adandók:

1. A maros-dátosi, mely áll: a gazdaság folytatására megkivántató épületekből, 178 hold 762¼ □ öl szántóföld, 13 hold 500 □ öl legeölből és 4 hold 1000 □ öl szőlőből.

2. A mező-velkéri, mely áll: szükséges gazdasági épületekből, 208 hold 25 □ öl szántóföldből, 56 hold 1450 □ öl kaszállóból és 49 hold 600 □ öl legelőből.

3. A mező-szilvási, mely áll: kellő gazdasági épületekből, 156 hold szántóföldből, 89 hold kaszálóból, 3 hold 800 □ öl nádasból és 11 hold 150 □ öl legelőből.

Értekezhetni félőlök Sárpatakon b. Radák Istvánné ő ngával, Ózdon Ambrus Sámuellel.

(700) (1—1)

Fürdő hirdetmény.

Alólirt fürdő tulajdonos kötelességének tartja a szenvedő emberiség nevében a t. cz. közönséggel tudatni, hogy a köhalmi gyógyforrás, mely több elösmert hirnevü orvosok vegytanilagi megvizsgálása után, a legjobb gyógyszernek nyilvánittatott a következő betegségekben u. m. közönséges görvélybajok, scrophulosus szemgyuladás, fülfolyás, kelések; csúz és köszvény minden nemei; chronicus érczmérgezések: higanykór, ólomkórság; bőrbetegségek légioi: női nemi bajok; chronicus tüdőbajok, rekedtség, mire a vizkéneleg egyszerü bélehellése gyógyitólag hat — jelen év május 20-án teljes és a kényelemnek megfelelő elkészittetése után ünnepélyesen megnyittatott.

A midőn e kénköves, sós gyógyfürdő megnyitása a t. cz. közönségnek tudomására juttatik, megjegyzi alólirt, hogy a fürdő közelében több, egésséges és csinos lakszobák jutányos áron kaphatók. a fürdőszobák magok két személyre készitvék és minden szükségessel ellátva, egyszeri fürdés ára a mostani időkhez képest elég jutányosan csak is 20 kr.ért van megállitva.

Köhalom, májns 20-kán, 1859.

JAKOBI MÁRTON,
fürdő tulajdonos.

(695) (2—2)

HRUZIK JÁNOS

arczképfestő Krako-ból;

lakik:

szappanutczában

pékmester STASITZKI házánál.

(688) (3—12)

STÁJER FŰNEDV,

mellbetegeknek.

Grácz és Bécs városok legügyesebb orvosai meggyőződése s igazolásaik szerint ezen mellnedv a jelenben meglepőleg tüntette ki jótékony hatását különösen a köhögés, nátha, hurut, torok- és mell-fájásban, ugy hogy sokaknak szükségül vált és azoknak tulajdon nyilatkozataik szerint csupán ezen szernek köszönhetik nyugalmasb éjeleiket s betegségök javulását.

Nagyon ajánlható ezen nedv utazóknak. Kellemes ize miatt nemcsak gyermekeknek hasznos, hanem korosabbaknak, kivált tüdőbetegeknek enyhülést szerez, s főleg rekedtség ellen ajánlható.

Meglettkoruak vehetnek szükség szerint, evés előtt s után rövid idővel, naponként 4 vagy 5 evőkalánnal; ugyan annyiszor adathatik gyermekeknek, koruk szerint.

Gyógyvizek:

Ivándai, Gleichenbergi, Szelti, Karlsbaadi és Budai.

Kapható Kolozsvártt KOZÁK EDUÁRD „katoná“-hoz czimzett füszerkereskedésében.

(684) (6—6)

Eppen most jelent meg!

Kolozsvártt **Stein Jánosnál**, Pesten **Ráth Mór** bizományában s általuk minden erdélyi s magyarhoni könyvárusnál

kapható:

SAPHIRA.

TÖRTÉNETI REGÉNY.

(ERDÉLY MULTJÁBOL.)

IRTA

HALMÁGYI SÁNDOR.

Három rész. Összesen 534 sürün nyomtatott lap. Bolti ára 2 ft. 30 kr. régi, 2 ft. 60 kr. ujpénz.

A mü a szerző tulajdona.

Tartalom:

I. A szerencsecsillag. II. Szidónia. III. Szerelem és nagyravágyás. IV. A balitélet ostora. V. Egy csók a sirban. VI. Saphira. VII. Báthori Kristóf. VIII. A titok titka. IX. A bérczek közt. X. Pythia. XI. Ábránd és való. XII. Az ég és a föld között. XIII. Mi lesz már ebből!? XIV. A kolostor falai közt.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.